

PERSBERICHT: “De conclusies van Duinkerke”

Op 12, 13 en 14 juni verzamelden 143 duinenexperten uit 13 Europese landen (*) in de lokalen van de Université du Littoral – Côte d’Opale (Duinkerke, Frankrijk), om zich te buigen over de nodige maatregelen om de biodiversiteit en de natuurlijke processen van kustduinen en zandstranden te beschermen en te herstellen. Deze internationale workshop werd georganiseerd in het kader van het grensoverschrijdend Frans-Belgisch LIFE+ natuurproject ‘FLANDRE’, wat staat voor ‘Flemish And North French Dunes Restoration’.

De kustduinen herbergen een bijzonder rijke biodiversiteit, leveren een essentiële bijdrage tot het welzijn van de lokale bevolking en toeristen en vormen een natuur-gebaseerde en duurzame bijdrage aan de bescherming tegen de zeespiegelstijging. De kwaliteit en de oppervlakte van de kustduinen gaat echter achteruit omwille van verstedelijking, klimaatwijziging, stikstofafzetting, intensivering van de landbouw en het oprukken van invasieve exotische plantensoorten. Om onze kusten en duinen vitaal te houden, zijn dringend bijkomende maatregelen nodig.

De belangrijkste conclusies van de internationale workshop luiden:

1. Er is nood aan een nauwe samenwerking tussen experts en praktijkmensen in de kustverdediging (zeewering) en in de ecologie om tegen de zeespiegelstijging weerbare kusten uit te bouwen, waarbij natuurlijke processen zoveel mogelijk worden nagebootst. Een voorbeeld van dergelijke natuurlijke processen is het zandtransport tussen de zandbanken in de ondiepe zee, het strand en de duinen, die samen één ecosysteem vormen.
2. Zandverstuiving onder invloed van de wind is noodzakelijk voor een gezond duinecosysteem. Het is immers door zandverstuiving dat nieuwe duinpannen ontstaan en dat de duinbodems worden voorzien van de kalk die nodig is voor het behoud van de kalk-minnende duinbegroeiing. Het is dus aangewezen om in duingebieden onbegroeide plekken zand te behouden of te herstellen.
3. Invasieve exotische plantensoorten bedreigen de kwetsbare inheemse duinenbegroeiing. Er is nood aan:
 - internationale kennisopbouw en kennisdeling inzake methodes om die invasieve exotische plantensoorten op doeltreffende wijze te bestrijden;
 - onverwijld een consequente bestrijding op het terrein van die plantensoorten.
4. Aan sterk verstedelijkte kusten, zoals de Vlaamse kust, is de kustduingordel ruimtelijk versnipperd tot onderling geïsoleerde duingebieden. De aanwezigheid van dichte bebouwing en talrijke wegen tussen die duingebieden verhindert de natuurlijke verplaatsingen (‘migratie’) van inheemse dier- en plantensoorten van het ene duingebied naar het andere. Hierdoor dreigen geïsoleerde populaties voor de duinen typische planten- en diersoorten

plaatselijk uit te sterven. Aan de zeezijde, de stranden en, landinwaarts, de overgangszones tussen duinen en polders bieden aan beide uiteinden van de verstedelijkte zones de enige open ruimten waarin door natuurvriendelijke maatregelen migratiecorridors voor duinplanten en dieren kunnen ontwikkeld worden.

Het internationaal gezelschap bracht ook een terreinbezoek aan het grensoverschrijdend duinencomplex 'Dune du Perroquet – De Westhoek – Domein Cabour – Dune fossile de Ghyvelde' tussen Bray-Dunes, De Panne en Ghyvelde en bewonderde hierbij het bijzonder groot natuur-patrimoniaal belang van dit uniek duinencomplex. Ook werd toen vastgesteld dat de ruimtelijke en ecologische samenhang tussen 'De Westhoek' en 'La Dune du Perroquet' alsook tussen 'De Westhoek' en de 'Oude' duinengordel van Cabour op heden kunstmatig verbroken wordt door onder anderen wegen en dat er nood is aan het herstellen van ecologische verbindingen tussen de verschillende deelgebieden.

De vertegenwoordigers van de Europese Commissie deelden ook mee dat de recente halftijdse evaluatie van het LIFE programma voor de periode 2014-2020 aantoont dat het LIFE programma doeltreffend is in het aanbrengen van oplossingen voor leefmilieuproblemen. Op basis van de positieve uitslag van deze evaluatie, heeft de Europese Commissie voor het toekomstige LIFE programma 2021-2027 een verhoogd budget van 5,45 miljard Euro over 7 jaren voorgesteld.

De internationale workshop "Kustduinen en zandstranden, Duinkerke 2018" wil de aanzet zijn tot een vernieuwd permanent internationaal Europees netwerk van experts in het beheer van kustduinen en zandstranden. Om de drie jaar zouden de experts moeten samenkomen om hun kennis en ervaring te delen en de voortgang op Europees niveau van het ecologisch herstel van kustduinen en zandstranden te evalueren. Met de talrijke bijdragen hopen de organisatoren van de workshop deelnemers uit 13 Europese landen geïnspireerd te hebben om nieuwe LIFE projecten rond natuurbeheer en zeewering in tijden van klimaatwijziging en zeespiegelstijging in de steigers te zetten.

- **Contactpersoon:** Jean-Louis Herrier, projectleider LIFE+ Natuurproject 'FLANDRE'
- **Wat is LIFE+?**

LIFE is het Europese financieringsinstrument voor het leefmilieu. Dit programma financiert acties die bijdragen tot de ontwikkeling en uitvoering van een Europees milieubeleid en milieuwetgeving.
- **Wat is FLANDRE?**

FLANDRE staat voor Flemish And North French Dunes Restoration. FLANDRE is een gezamenlijk project van het Agentschap voor Natuur en Bos van de Vlaamse Overheid, de Franse Conservatoire du Littoral en het Franse Département du Nord. Het totaal kostenplaatje van het LIFE+FLANDRE project is 4.066.454 euro waarvan de Europese Unie 50 % meefinanciert via het LIFE-programma.

Dit project ijvert voor de bescherming en het beheer als een grensoverschrijdend natuurpark van de kustduinen tussen Duinkerke (Frankrijk) en Westende (België)

Het project startte officieel op 2 september 2013.

De uitvoeringstermijn loopt nog tot 1 maart 2020.

De kustduinen die het projectgebied van LIFE+ FLANDRE vormen, beslaan in totaal 3.280 hectare waarvan 2.200 hectare op Belgisch en 1.080 hectare op Frans grondgebied.

Meer info: www.lifelandre.be – LIFE+12 NAT/BE/000631/FLANDRE3

- **De projectpartners danken het Laboratorium voor Oceanologie en Geowetenschappen van de Université du Littoral – Côte d’Opale voor het ter beschikking stellen van hun lokalen voor de workshop.**

(*) We ontvingen vertegenwoordigers uit België, Frankrijk, Denemarken, Duitsland, Italië, Letland, Litouwen, Nederland, Malta, Portugal, Spanje, UK, Zweden en Hong-Kong. Zowel beheerders van duingebieden, projectuitvoerders van andere LIFE-projecten, als wetenschappers wisselden kennis en informatie uit.

